

П Р И К А З И К Њ И Г А

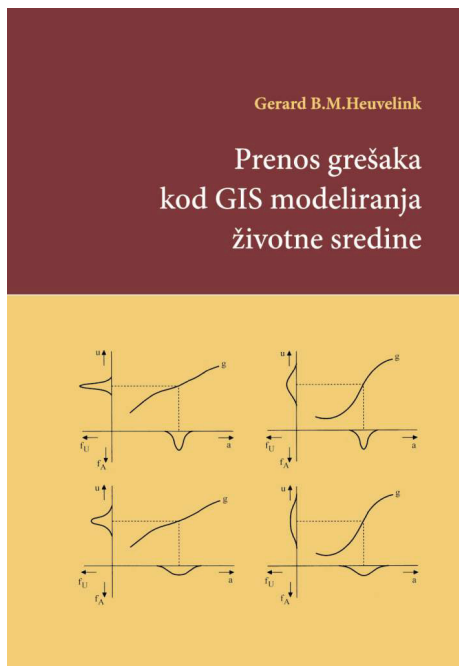
ПРЕНОС ГРЕШАКА КОД ГИС МОДЕЛИРАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

аутор: Gerard B. M. Heuvelink

– Издавач Грађевински факултет Универзитета у Београду, Београд 2007. –

Др Драган Благојевић*

Др Бранислав Бајат*

Врло брзо по изласку превода капиталног дела из области ГИС-а "Принципи географских информационих система", аутора *P. Burrough* и *R. McDonnell*, нашој стручној јавности је понуђена још једна књига чија је тематика везана за геоинформатичке науке. Овог пута се ради о монографији коју је у оригиналу под називом "*Error Propagation in Environmental Modelling with GIS*" први пут у оквиру серије *Research Monographs in Geographical Information Science*, штампала издавачка кућа *Taylor&Francis*, 1998. године. Аутор монографије је *Gerard Heuvelink*, професор на *Wegeningen* Универзитету у Холандији на катедри за инвентаризацију тла и процену земљишта.

Ова монографија резултат је скоро деценијског истраживања којег је аутор посветио проблему преноса грешака у ГИС-у. Полазећи од јасног става о томе да се функционалност преноса грешака треба уградити у ГИС, аутор је применио теорију преноса

грешака у ГИС-у базирану на чврстим статистичким основама.

Ради се о делу које представља изузетно вредан ауторски допринос, и које на најбољи начин сумира достигнућа из области која је тек релативно недавно постала актуелна, и то онда када се испоставило да непознавање или игнорисање несигурности улаза може довести не само до потпуно погрешне интерпретације резултата ГИС операција, већ и до озбиљних пропуста у постављању стандарда и предузимању одговарајућих активности које се на њима заснивају.

Тематика ове књиге је фокусирана на геостатистичким методама који се користе код моделовања просторних процеса са посебним освртом на стохастичке симулације (*Monte Carlo* метода). У њој је веома детаљно обрађен проблем вредновања несигурности резултата који се добијају као излази из стандардних функција које се користе применом ГИС алатки, што је данас једна од главни тема која закупа интересовање стручњака у геоинформатичким наукама. На примерима као што су картирање нивоа подземних вода, прогнозе концентрације олова у речним долинама, предикције садржаја влаге тла или метода класификације обрадивог земљишта, аутор је приказао могућности примене изложених модела квантификације несигурности у еколошким, хидролошким и другим просторним студијама.

На превод ове монографије одлучили смо се из два разлога. Прво, она представља природни наставак књиге "Принципи географских информационих система", чији је превод објављен 2006. године. Друго, сматрамо да је монографија по свом садржају намењена свим научним и техничким дисциплинама које се баве питањима животне средине и које у својим истраживањима користе неки вид ГИС анализе. Осим тога, изложена материја подједнако корисно може послужити стручњацима, специјалистима и студентима завршних година које интересује ова област.

Иако је од издавања оригинала прошла скоро читава деценија, ова књига и дан данас плени својом актуелношћу, а најбољи доказ за то су многобројни наводи овог наслова у еминентним радовима стручњака који се баве просторним моделовањем.

* Грађевински факултет Универзитета у Београду – Одсек за геодезију и геоинформатику, Бул. краља Александра 73, Београд.
E-mail: bajat@grt.bg.ac.yu ♦ bdragan@grf.bg.ac.yu